

Tekst 1

1. *La confrérie des fumeurs* = letterlijk: de broederschap van rokers, dus alle rokers.
2. *Ils se comprennent sans se parler* = Ze begrijpen elkaar zonder woorden; 'n knikje (une inclination de la tête) is voldoende.
3. *Ne pas leur dire : « Je connais un tabacologue formidable. »* = ik weet n goede coach om je van het roken af te helpen.
4. « *Ça va ! Je suis grande !* »: Ik ben groot en ik doe wat ik wil.
5. « *Tu as le teint gris.* » = Je hebt een grijze rokersteint.
6. *Elle la suçote sensuellement d'un air dégagé. On l'interroge, lui demande comment ça marche. Elle est intarrissable. Elle adoore, ça a changé sa vie. Elle la recharge avec l'ordi. C'est vraiment moins cher et tellement moderne.* = Ze haalt haar e-sigaret het liefst in het openbaar uit haar tas. Ze brengt hem nonchalant naar haar mond en zuigt er sensueel aan. Mensen vragen hoe het werkt. Ze kan er niet over uit. Het is zóóó het einde! Haar leven is compleet veranderd. Ze laadt hem op met haar laptop. Het is echt goedkoper en heel modern!
7. *Ne pas lui dire : « T'as pris au moins dix kilos, non ? »*: Ben je misschien dikker geworden?

8. *Pour la deuxième année, le géant suédois du prêt-à-porter **H&M a présenté à Paris, en marge du calendrier officiel, sa collection « Studio » avec un show spectaculaire organisé au Grand Palais.***

H&M heeft voor het tweede jaar op rij een spectaculaire modeshow in Parijs gegeven, in het Grand Palais, parallel aan de shows van de grote luxemerken.

9. *Du tailleur-pantalon fluide et androgyne à la mini-robe pull en passant par le parka militaire, rien ne manque à ce vestiaire **efficace** et **abordable**. La présence de cette marque sur des podiums autrefois réservés au luxe **témoigne des dynamiques nouvelles qui animent l'industrie de la mode.***

(1) praktisch/draagbaar, (2) betaalbaar, (3) H&M illustreert de dynamiek van nieuwe merken die zich kunnen presenteren op catwalks die vroeger voorbehouden waren aan de luxe modemerken.

10. *Un défilé nous donne l'occasion de **mettre en lumière le talent de nos équipes de designers**. Au travers de cet événement, nous prouvons à nos détracteurs que **nous sommes une force de proposition sur le plan créatif**, que notre travail n'est pas une réinterprétation de celui des autres stylistes.*

(1) talent van onze ontwerpers voor het voetlicht brengen, (2) we tellen mee in de wereld van mode en design, (3) we maken originele mode; apen geen andere ontwerpers na.

11. *Notre seule ambition est de **proposer de beaux vêtements**. Au total, nous sommes près de 160 designers. C'est normal que les créateurs arrivent à des conclusions proches car les tendances sont mondialisées. Quand vous faites des recherches, que vous soyez H&M ou une autre marque, vous remarquerez par exemple que la fourrure ou le blouson aviateur ont la cote. Peut-être que les acteurs de ce secteur s'interrogent sur les raisons de notre réussite. Peut-être que certains s'en inspirent. Avec cette présentation, **nous espérons faire changer le regard porté sur notre label**. H&M peut se construire et se percevoir comme une marque créative. Oui, **beaucoup de gens portent nos vêtements, cela les rend-ils moins nobles ?***

(1) We maken mooie kleding. Daarmee willen we laten zien dat we een creatief merk zijn en (2) hopen we de manier waarop mensen naar onze ontwerpen kijken te veranderen. (3) Want ja, al dragen veel mensen onze kleding, daardoor doet ons merk niet onder voor andere!

12. *La présence d'un label comme le nôtre prouve que l'exercice du défilé et la célébration de création ne sont pas l'apanage des marques de luxe.*

Dat modeshows en de aandacht voor een merk niet voorbehouden zijn aan luxemerken.

13. Pourquoi, alors que les médias du monde entier sont réunis au même endroit, ne pourrions-nous pas **en profiter** ? Après tout, **les vêtements sont faits pour être portés**.

(1) H&M kan zo mee profiteren van de shows en de enorme belangstelling van de media, want (2) kleding wordt ontworpen om gedragen te worden.

14. Nous = wij, de mensen van H&M

15.

Het vijfde IPCC-rapport is een samenvoeging van bijna 20.000 wetenschappelijke studies en verslagen geschreven door 800 onderzoekers. Het rapport bestaat uit drie delen:

- een eerste deel (eind september 2013 gepresenteerd) vat de laatste wetenschappelijke kennis m.b.t. de opwarming van de aarde samen;
- het tweede deel, dat eind maart verscheen, gaat over wat de klimaatverandering betekent voor bedrijven en ecosystemen en hoe die zich aan de ontwikkeling aanpassen;
- het derde deel, van 13 april, betreft de maatregelen die zijn genomen om van de klimaatverandering te verzachten.

16.

(1) **Temperatuurstijging tot 4,8% tussen nu en 2100** (De onzekere factor voor de mate waarin de temperatuur stijgt is de hoeveelheid broeikasgassen die de komende decennia in de atmosfeer terechtkomt. De ontwikkeling in het kort: stijging van 0,85 °C in de tijd voor de industriële revolutie; de laatste drie decennia is de stijging 'waarschijnlijk' het grootst geweest; van 2000-2010 is de temperatuur door meer gebruik van steenkool gestegen met 2,2%/jaar tegen gemiddeld 0,4% in de voorgaande drie decennia. In 2030 zal de 2%-grens worden overschreden. Men verwacht echter niet dat de temperatuur met 2 °C zal blijven stijgen.)

(2) **De mens is de oorzaak van de opwarming van de aarde.** (noem: de toegenomen uitstoot van broeikasgassen door menselijke activiteit)

(3) **De zeespiegel zal tot 1 m stijgen** (Dat is meer dan aanvankelijk berekend was. Eerst werd vooral gesproken over het smelten van het ijs op de Zuidpool, nu is er meer aandacht voor het smelten van de ijskappen in Groenland en op Antarctica. Een gevolg van de stijging van de zeespiegel is dat kustbewoners in Azië, Europa en Latijns-Amerika steeds vaker met overstromingen te maken krijgen en dat de kusterosie toeneemt; deze twee factoren worden nog eens verergerd door de grootschalige verstedelijking van de kustgebieden.)

(4) **Extreme weersomstandigheden nemen toe** (Slechte weersomstandigheden nemen in hevigheid toe: extreme droogte, stortregens en - waarschijnlijk - meer onweer en bliksem, en dat alles gedurende langere tijd: droge regio's zullen nog droger worden, vochtige gebieden nog natter.)

(5) **Minder voedselzekerheid** (Vooral de landbouw lijdt onder de opwarming van de aarde. Als er niets gebeurt, zou de wereldwijde landbouwopbrengst gemiddeld 2% per decennium kunnen dalen, terwijl de voedselproductie 14% zou moeten stijgen om aan de wereldvoedselvraag tegemoet te komen. Ook de visserij komt in problemen. Het IPCC voorziet problemen in Afrika, Azië en Zuid-Australië. Onvoldoende voedselzekerheid lijdt tot armoede, vooral in Afrika en Zuid-Amerika.)

(6) **Meer gezondheidsproblemen** (Als gevolg van de onzekere voedselvoorziening verwacht het IPCC een toename van de gezondheidsproblemen, vooral in landen in ontwikkeling (toename van hittegolven, slechte voeding en ziekten als gevolg van het drinken van besmet water en besmette voeding). In Afrika voorziet het IPCC veranderingen in de geografische verspreiding van ziekten vanwege de veranderingen in de hoeveelheid regenval en de hoogte van de temperaturen.)

(7) **Meer dier- en plantensoorten worden met uitsterven bedreigd**

(Veel diersoorten zullen niet meer in staat zijn zich snel te verplaatsen om geschiktere klimaatzones te bereiken. Vooral de polen en koraalriffen zijn al in hoge mate blootgesteld aan de verzuring van de oceanen. In veel gebieden zal de boomsterfte toenemen, terwijl herbebossing juist een van de speerpunten in de strijd tegen de opwarming van de aarde is.)

(8) **Meer oorlogen en onderlinge twisten** (Het IPCC voorziet een toename van gewelddadige conflicten doordat bevolkingsgroepen zich zullen gaan verplaatsen als gevolg van armoede en plotselinge economische veranderingen. Enerzijds kunnen door de mogelijke rivaliteit tussen groepen of staten rondom plaatsen waar zich schaarse

grondstoffen bevinden (water, vis) conflicten ontstaan, anderzijds biedt het smelten van de ijskappen nieuwe mogelijkheden: door het verdwijnen van Arctica krijgt de mens toegang tot een groot aantal (veronderstelde) natuurlijke hulpbronnen in de vorm van vis, brandstoffen en mineralen.

(9) **Niets doen kost meer** (Alle studies bevestigen dat nietsdoen op de lange termijn toekomstige generaties heel veel geld gaat kosten: de opwarming van de aarde zal wereldwijd leiden tot een afname van de jaarinkomsten. Goed onderbouwde kosten- en batenanalyses van de strijd tegen de klimaatverandering bestaan echter nog niet. De enige concrete cijfers (in het derde deel van het IPCC-rapport) wijzen op een afname van de economische groei. Ook het effect op de werkgelegenheid is nog niet goed in kaart gebracht.

(10) **Energie zal anders moeten worden opgewekt en verbruikt** (De uitstoot van broeikasgassen in de dampkring moet omlaag (tot max. 450 ppm, voor een max. temperatuurstijging van 2 °C). Om dat te bereiken zijn maatregelen in alle economische sectoren nodig, om te beginnen m.b.t. de energie: IPCC stelt dat er geïnvesteerd moet worden in duurzame en kernenergie, in energiezuinige gebouwen en in technieken om CO₂ te verzamelen en op te slaan. Andere mogelijkheden: strenge emissienormen opstellen, belasting heffen op uitstoot en de invoering van een CO₂-uitstootmarkt, minder subsidie op fossiele brandstoffen.

17.

- a. le réchauffement - réchauffer = opwarmen
- b. les connaissances - connaître = kennen
- c. les travaux = travailler = werken
- d. les émissions = émettre = (uit)zenden, hier: uitstoten
- e. la fonte - fondre = smelten
- f. la mortalité - mourir = sterven
- g. la perte - perdre = verliezen
- h. la croissance - croître = groeien
- i. le développement - développer = ontwikkelen
- j. la stockage - stocker = opslaan
- k. la réduction - réduire = afnemen

18.

- a. intégralement - partiellement
- b. sec - humide (vochtig)
- c. aggraver - diminuer (verminderen)
- d. une baisse - une hausse (stijging)
- e. terrestre - aérien (in de lucht) ou maritime (in de zee)
- f. la pauvreté - la richesse (rijkdom)
- g. au niveau local - au niveau (inter)national

19.

- 01. locaux
- 02. cadre
- 03. suite
- 04. victime
- 05. car
- 06. raison
- 07. mais
- 08. agrçons
- 09. copines
- 10. l'agresseur
- 11. violeur
- 12. même
- 13. enquêteurs
- 14. parents
- 15. élèves

20.

- a. Wat is 'SOS Amitié'?
- een telefonische hulpdienst: biedt een luisterend oor aan iedereen die zich eenzaam, bang of ongelukkig is en wil praten.
- b. Naar wie is SOS Amitié op zoek?

- vrijwilligers die kunnen luisteren
- c. Waar moeten de vrijwilligers aan het werk?
 - in Paris en Île-de-France (Groot-Parijs)
- d. Welke eisen worden aan hun beschikbaarheid gesteld?
 - paar uur per week, overdag, 's avonds, 's nachts en in het weekend
- e. Wat wordt bedoeld met 'Formation assurée'?
 - dat je wordt opgeleid (formation); je kunt er zeker van zijn (assuré) dat je een training krijgt.